Aan de leden van de driehoek,

Betreft: **Pegida-demonstratie op 27 februari 2016**

Feiten

Pegida

- Pegida heeft op 17 februari een demonstratie aangekondigd voor een demonstratie op 27 februari bij de ambtswoning (van 13.00-17.00 uur). Verwachte aantal bezoekers: 300-500 man. De demonstratie is gericht "tegen het optreden van de burgemeester bij de demonstratie van 6 februari, de Islam en het asielbeleid".
- Met de organisatie van de demonstratie is tot nu toe – in tegenstelling tot de vorige keer - moeizaam contact te maken (alleen via sms).
- Op facebook staat de demonstratie aangekondigd als "revanche". De eerder geplande demonstratie van Pegida in Almere is afgelast in verband met de demonstratie in Amsterdam.
- Leden van Demonstreren tegen Gemeenten (DTG), European Defence League (EDL), Identitiair Verzet, Voorpost en de NVU geven aan naar de demonstratie te komen.

European March For The Refugees Rights

- In het kader van *European March For The Refugees Rights* heeft mevrouw 5.1,2,e op 10 februari een demonstratieve optocht aangemeld op 27 februari van 13:00 uur tot 15:30 uur met als start- eindlocatie de vijver bij het Museumplein.
- De route is: Museumplein (Vijver)/Honthorststraat, rechtsaf Paulus Potterstraat met de bocht Hobbemastraat en rechtsaf de Jan Luijkenstraat. Rechtsaf Stadhouderskade, linksaf Museumbrug-Spiegelgracht (rondje) en dan via dezelfde route terug naar het Museumplein.
- De organisatie geeft aan te weten dat Pegida in de stad demonstreert, zij wil daar weg van blijven en haar achterban zal niet richting de Pegida demonstratie willen.
- Er is goed contact. De politie verwacht in principe weinig risico's bij deze demonstratie, al kan niet op voorhand worden uitgesloten wie zich allemaal aansluit bij deze demonstratie.
- Deze demonstratie wordt vooralsnog niet gezien als tegendemonstratie.

Tegengeluiden

- De Anti-Fascistische Actie (AFA) is bekend met de Pegida demonstratie. AFA duldt geen Pegida in de stad.
- Bij andere groepen leeft de Pegida demonstratie nog niet. Er is vooralsnog geen kennisgeving binnen voor een tegendemonstratie.
- De kans is aanwezig dat Marokkaanse jongeren de Pegida demonstratie zullen opzoeken om tegen hen te knokken. Vooralsnog zijn hier geen concrete aanwijzingen voor.
- Wij gaan ervan uit dat er ook op 27 februari gezocht wordt naar een confrontatie.

Overige relevante evenementen/demonstraties

- Bij de Nationale Opera en Ballet is er (wederom) een première Chovansjtsjina, met als starttijd 18:30 uur.
- Er is een trouwerij op de trouwlocatie van het Stadhuis van 14:00 uur tot 15:30 uur.
- Falun Dafa demonstreert tegen de onderdrukking van de Communistische Chinese Partij op de Dam van 10.30-16.00 uur met 10 personen.
- Een Poolse organisatie (KOD) demonstreert op het Leidseplein van 13:00 uur tot 15:00 uur met naar schatting 70 deelnemers. Doel: bescherming van de democratische waarden in Polen
- Er zijn geen bijzonderheden wat betreft het Europees Voorzitterschap.

Bespreekpunt

1. Zijn er aanvullingen op het beeld/feiten?

Verloop eerdere demonstraties Pegida

Door de vondst van een verdacht pakket en het onderzoek door de EOD, heeft Pegida op 6 februari niet op het voorplein van de Stopera kunnen demonstreren. Voor de opbouw van de Pegida demonstratie (= 14.00 uur) werd een mogelijk explosief aangetroffen (= 13.40 uur). De politie (Technische Explosieven Verkenning = TEV) beoordeelde het explosief als serieus en riep de hulp van de EOD (Explosieve opruimingsdienst van defensie) in. Personen werden op afstand gezet (zowel de Pegida demonstranten maar ook de bewoners van de woonboten werden ontruimd op last van de EOD). Ook de EOD nam de zaak zeer serieus. Om 16.20 uur werd het explosief ontmanteld. Er is professioneel opgetreden. Het opsporingsonderzoek naar dader loopt nog. De kans op *copy cat* gedrag bij toekomstige demonstraties van Pegida is aanwezig.

De inzet van de driehoek was gericht op het door laten gaan van de demonstratie bij het stadhuis en daarom is twee keer op bevel van de burgemeester de demonstratie van Pegida verwezen naar een andere demonstratielocatie: 1: bij het beeld van Spinoza (14.50 uur); 2: op de Blauwbrug (15.05 uur). Even voor 16.00 uur riep de organisator van Pegida de demonstranten op om rustig naar huis te gaan. Om confrontaties en wanordelijkheden in de stad te voorkomen, hebben wij de Pegida demonstranten verzocht middels GVB bussen naar nabij gelegen stations te vervoeren. Dat hebben zij gedaan.

Pegida plaatst zichzelf door het verloop op 6 februari in de slachtofferrol: "Wij hebben niet kunnen demonstreren. Wij hadden afgesproken op het voorplein bij de Stopera te demonstreren en dat kon niet." Reden voor Pegida om terug te komen in Amsterdam om te demonstreren.

De politie vormde enerzijds een linie om het onderzoeksgebied af te schermen, en anderzijds rondom Pegida om ze te beschermen én om te voorkomen dat zij richting de Dam gingen lopen. Pegida-demonstranten kondigde namelijk aan een demonstratieve optocht te willen gaan houden.

De demonstratie heeft niet tot grote openbare orde verstoringen en tot geen gewonden geleid. De politie is enkele keren in actie gekomen om de Pegida-demonstraten te beschermen en een confrontatie met relschoppers te voorkomen. Daarbij zijn 32 aanhoudingen verricht, voornamelijk vanuit linker zijde. De SP-demonstranten waren niet het probleem bij de Pegida demo, wel de groepen en individuen die de Pegida demonstratie wilde verstoren (zoals bijvoorbeeld AFA en Ajax hooligans)

Naar aanleiding van de demonstratie zijn 14 ingezonden brieven ontvangen: 9 uit Amsterdam (waarvan 4 vóór Pegida) en 5 uit rest van Nederland (waarvan 4 vóór Pegida).

DTG heeft op zaterdag 20 februari in Ede gedemonstreerd tegen de komst van een asielzoekerscentrum (AZC) aldaar. Pegida was hierbij aanwezig. De woordvoerder van Pegida is aangehouden in verband met het dragen van een varkensmuts. Er volgt geen tenlastelegging. Tegen het Pegida logo met hakenkruis is niet opgetreden.
Afgelopen zaterdag is ook in Utrecht gedemonstreerd door voor- (Utrecht Bekent Kleur) en tegen ('Wij Utrechters zeggen nee') de komst van vluchtelingen. Deze demonstraties zijn goed verlopen.

Gevraagde beslissing:

2. Zijn er aanvullingen op geschetste evaluatie die van belang zijn voor de komende demonstratie van Pegida?

Uitgangspunten

Vooralsnog is er geen tegendemonstratie aangemeld. De verwachting is dat er tegengeluid zal komen. Daarom het voorstel om voor (onaangekondigde) tegendemonstraties alvast een locatie aan te wijzen. Zo mogelijk kan ook verwezen worden naar de demonstratie op Museumplein (mits European March For The Refugees Rights akkoord is).

In lijn met de demonstratie van Pegida op 6 februari worden de volgende uitgangspunten voorgesteld:

- Bescherming van de vrijheden en veiligheid van alle Amsterdammers en bezoekers;
- De vrijheid van meningsuiting is bijkans heilig; Het recht tot betoging wordt erkend, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
- Het voorkomen van discriminatie en belediging; bij constatering wordt hier zoveel mogelijk direct en zichtbaar tegen opgetreden;
- Op voorhand grenzen kenbaar maken en deze zoveel mogelijk direct en zichtbaar handhaven;
- Beknotting van persvrijheid wordt niet getolereerd;
- De doorstroming en het functioneren van de stad wordt zo min mogelijk gehinderd.
- De Pegida demonstratie en een eventuele tegendemonstratie enkel statisch toe te staan;
- Zoveel mogelijk onaangekondigde demonstraties verwijzen naar de demonstratielocaties van Pegida danwel de locatie voor de tegendemonstratie (of zo mogelijk de European March For The Refugees Rights);
- Ter voorkoming van wanordelijkheden: geen gezichtsbedekkende kleding (als dit gepaard gaat met gedragingen met het kennelijke doel om de orde te verstoren of strafbare feiten te plegen), geen vuur(werk), geen beschermende kleding, geen extra verstevigde spandoeken/stokken.

Gevraagde beslissing

3. Stemt u in met deze uitgangspunten?
4. Stemt u in met het op voorhand aanwijzen van een tegendemonstratieplek of volstaat de verwijzing naar de demonstratie op het Museumplein?

Demonstratielocaties

Pegida

Pegida heeft aangekondigd voor de ambtswoning (Herengracht 502) te willen demonstreren. De vraag is of dit mogelijk en wenselijk is, of dat Pegida wederom naar het voorplein van Stopera moet worden verwezen. Beide locaties zijn op basis van de uitgangspunten en relevante elementen in bijgevoegde afwegingstabel gewogen.

Vanuit operationeel oogpunt zijn beide locaties werkbaar. Let wel: de bewoners en ondernemers op de Herengracht kunnen bij eventuele ongeregeldheden hun panden niet uit of bereiken. Ook

wordt één rijstrook van de Vijzelstraat, richting centrum, gestremd. Het werkterrein bij de Stopera is ruimer. Wel vinden op 6 februari een huwelijksvoltrekking en een première in de Stopera plaats.

Alternatieve demonstratielocatie Pegida
Pegida demonstranten kunnen bij onvoorziene omstandigheden alsnog naar het standbeeld van Spinoza worden verwezen (dat levert minder hinder op voor woonbootbewoners, Opera en de trouwerij in het stadhuis). Het eventueel verplaatsen kan met een GVD- bus.

European March For The Refugees Rights
De *European March For The Refugees Rights* vindt plaats van 13:00 uur tot 15:30 uur met als start-eindlocatie de vijver bij het Museumplein. De demonstratieve optocht loopt niet door de binnenstad. Voorkomen wordt dat tijdens en na de demonstratie groepen richting de Pegida-demonstratieplek gaan.

(Eventuele) tegendemonstratie
Het Jonas Daniel Meijerplein kan als eventuele tegendemonstratie locatie gehandhaafd blijven Daarnaast is de mogelijkheid zich te voegen bij het Museumplein – als de organisatie van de al aangemelde demonstratie (*European March For The Refugees Rights*) daarmee akkoord gaat.

Gevraagde beslissing

5. Welke locatie wijst u, mede op basis van het bijgevoegde afwegingskader, als Pegida demonstratie locatie aan?
6. Stemt u in met:
    - de alternatieve Pegida locatie (bij beeld Spinoza):
    - de route en locatie van European March:
    - de eventuele locatie voor tegendemonstraties?

Vooraf schouwen van demonstratielocatie Pegida

De vondst van het mogelijk explosief bij de demonstratie op 6 februari roept de vraag op of de demonstratielocatie 'ruim' van te voren geschouwd moet worden. Om te voorkomen dat dezelfde situatie ontstaat, ligt dit nu voor de hand. De vraag is of dit altijd bij toekomstige Pegida demonstaties noodzakelijk is (risicobeheersing ipv risico-uitsluiting).

Let wel: een schouw bij een demonstratie betekent niet dat de locatie 'schoon' blijft. Immers een ieder die met Pegida wil mee demonstreren wordt doorgelaten. Niemand wordt gescreend en geaccrediteerd. Ook worden demonstranten niet gefouilleerd.

Gevraagde beslissing

7. Stemt u in met het tijdig schouwen van de demo-plek Pegida?

Aan – en afvoer demonstranten

De demonstratie vindt statisch plaats. De politie zal met de ME aan weerszijde van de demonstratie een linie vormen. Net als bij de demonstratie op 6 februari is het voorstel de demonstranten individueel aankomen en druppelsgewijs vertrekken. Pegida is zich zeer bewust

van het risico van individueel komen maar de ervaring leert dat de Pegida-demonstrant zich op voorhand niet kenbaar maakt, en zo onopvallend mogelijk naar de demo-plek komt.
Ook nu zal er in beide ME-linies een toegang gecreëerd worden. Een ieder die naar binnen wil, wordt toegelaten. Bij de toegang zal de Vredeseenheid en begeleiders van voetbal supporters staan om eventuele relschoppers eruit te pikken.
Na de demonstratie worden de demonstranten druppelsgewijs door de linies gelaten waarna de demonstranten weer opgaan in de stad. Hier heeft de politie ervaring mee, en kan goed werken.

Indien de sfeer zodanig is dat het niet veilig is om de demonstranten druppelsgewijs weg te laten gaan, kunnen alsnog GVB-bussen ingezet worden om de groep collectief te verwijderen. De demonstranten worden dan elders in de stad weer uit de bus gelaten. Dit is op 6 februari goed gegaan. De demonstranten worden niet verplicht in de bus te stappen, het is op vrijwillige basis.

Gevraagde beslissing

8. Stemt u in met het individueel aankomen en druppelsgewijs vertrekken van de demonstranten?

Wijze van optreden

Voorstel is dezelfde wijze van optreden te hanteren bij demonstraties, onaangekondigde demonstraties en individuen/groepen die de orde willen verstoren. In bijlage 2 treft u de uitwerking aan.

Gevraagde beslissing

9. Stemt u in met dezelfde wijze van optreden?

Wijze van optreden bij niet strafbare uitingen

Opschaling

Op voorhand wordt voorgesteld in de Koppenzaal te zitten met de ambtelijke driehoek. Zo nodig kan op basis van actuele informatie voorafgaand of tijdens de demonstratie worden opgeschaald.

Gevraagde beslissing

10. Stemt u in met een ambtelijke vertegenwoordiging van de driehoek in de Koppelzaal?

Voorlichting

Gelet op het feit dat er op 27 februari diverse manifestaties/activiteiten van andere groepen naar verwachting zullen afspelen op verschillende locaties in Amsterdam, is het wellicht handig om op voorhand te communiceren welke uitingen strafbaar zijn en aankondigen dat daartegen direct en zichtbaar wordt opgetreden. Ook is het handig om groepen die zich nog niet aangemeld hebben voor een demonstratie, maar dat wel van plan zijn te doen, op te roepen dit zo spoedig mogelijk te doen. Hierdoor kunnen wij afspraken maken voor het in goede banen leiden van de demonstratie en om verstoringen van de openbare orde in de stad te voorkomen.

<u>Gevraagde beslissing</u>

11. Stemt u met het op voorhand actief communiceren van (de wijze van optreden bij) strafbare uitingen en het oproepen demonstraties aan te melden?

OOV/njs/ttt 22 februari 2016

Bijlage 2

Wijze van optreden bij aangemelde demonstraties

Ook nu wordt er zichtbaar en direct opgetreden. Dit houdt in dat het optreden gericht is op het direct doen wegnemen van het geconstateerde strafbare feit en de verdachte(n) te isoleren en aan te houden.

Individuele en incidentele overtredingen (overtreding voorschrift demonstratie of kleine ordeverstoring):

Denk bij overtreding voorschrift aan bijvoorbeeld het dragen van gezichtsbedekkende kleding of het in groepen verlaten van de locatie in de richting van de andere demonstratie. Onder kleine ordeverstoringen wordt verstaan: als vanuit een groep(incidenteel) vuurwerk wordt gegooid, een vuilnisbak wordt omgegooid, een voorbijganger een duw geeft, een blikje naar de politie wordt gegooid,…

- de ordedienst spreekt de overtreders aan, doen stoppen van het gedrag, overtreders verwijderen uit de groep.
- In sommige gevallen kan geoordeeld worden dat bijstelling van de voorschriften volstaat.
- Indien de demonstranten zich niet aan de door de burgemeester gestelde voorschriften houden zijn zij strafbaar op grond van artikel 11 lid 1 sub b jo. artikel 5 lid 1 WOM.
- Aanhouding vindt plaats in geval van een strafbaar feit.

Structurele en massale overtredingen (strafbare feiten of overtredingen van de voorschriften):

- Indien de demonstranten systematisch en structureel het genoemde gedrag vertonen kan de burgemeester de demonstratie doen ontbinden op grond van artikel 7 b jo. artikel 5 lid 1 WOM. Het niet houden aan deze opdracht is eveneens strafbaar of grond van artikel 11 lid 1 sub b WOM.
- Het is denkbaar dat aan een opdracht tot beëindiging en uiteengaan slechts onvolledig gevolg wordt gegeven, bijvoorbeeld doordat groepen van deelnemers bijeen blijven, doordat op andere wijze wordt uiteengegaan dan waartoe opdracht was gegeven, of doordat deelnemers zich korte tijd later weer hergroeperen. Soms zal het dan lastig kunnen zijn te bepalen, of bepaalde personen tot de deelnemers aan de manifestatie behoorden, en derhalve in overtreding zijn, of dat het buitenstaanders betreft. In dergelijke gevallen van twijfel zal alsnog een tweemaal herhaald bevel tot verwijdering aan de betreffende personen gegeven kunnen worden. De personen die als demonstranten kunnen worden aangemerkt (dragen bijvoorbeeld nog een spandoek of scanderen leuzen) zijn bij het niet opvolgen van het bevel strafbaar op grond van art.11.1 sub b WOM. Andere groepen personen die de politie daar, vanuit het oogpunt van openbare orde ongeregeldheden, niet wil hebben, kan de politie een bevel geven op grond van art. 2.2. lid 3 APV. Het niet opvolgen van het bevel is strafbaar op grond van art. 6.1 APV
- Optreden op basis van een noodbevel (artikel 175 Gemeentewet): de groep wordt – nadat is gewaarschuwd voor de toepassing van het noodbevel - ingesloten en met een bus overgebracht naar een locatie (het daadwerkelijk effectueren van het noodbevel) alwaar de

demonstranten gecontroleerd worden op identiteit, worden geregistreerd en vervolgens in kleine groepjes worden heengezonden.

- Zonodig de verstoringen beëindigen door inzet ME.

Niet- aangemelde demonstraties

Onaangekondigde demonstranten die zich niet misdragen en zich aan aanwijzingen houden, worden verwezen naar respectievelijk de Pegida-demonstratielocatie of het Museumplein waar *European March For The Refugees Rights* plaatsvindt.

Indien de demonstranten uit zijn op een confrontatie of geweld plegen, zal worden opgetreden conform de WOM. Indien een niet- aangemelde demonstratie zich gaat bewegen in de richting van een andere demonstratie, waarbij het risico van een confrontatie bestaat, zal de politie de demonstratie tegenhouden. De demonstranten worden geblokt door de ME. Zonodig wordt de groep ingesloten en op grond van een noodbevel verwijderd. Ook is het mogelijk de demonstratie door een optreden van de ME te beëindigen (o.g.v. 7 WOM).

Optreden tegen andere groepen/individuen

- Als groepjes of individuen op 6 februari wangedrag vertonen zoals incidenteel gooien van vuurwerk, omgooien van een vuilnisbak, zal de politie hen aanspreken, doen stoppen van het gedrag of aanhouden ter zake van strafbaar feit (vernieling, mishandeling, openlijke geweldpleging).
- Bij wangedrag van een groep wordt de groep ingesloten en gecontroleerd op de wet op de ID. Eventueel worden individuen uit de groep aangehouden voor strafbare feiten.
- Indien het wangedrag systematisch of meer dan incidenteel is bijvoorbeeld van een rondtrekkende groep, die systematisch vuilnisbakken omschopt, omstanders/voorbijgangers duwt, vernielingen pleegt, door op de Pegida-demoplek demonstranten opwachten, de opbouw hindert of tijdens de Pegida-demonstratie de aankomst van Pegida-demonstranten verhindert/blokt dan wordt de groep ingesloten en op basis van het noodbevel tijdelijk verplaatst/verwijderd. Telkens zal (de kans op) ordeverstoring onderbouwd moeten worden in het noodbevel. Op voorhand wordt een concept noodbevel opgesteld.
- Bovendien kunnen bepaalde groepen/individuen op voorhand via een noodbevel bevolen worden niet in de nabijheid van de demonstratie van Pegida te komen en tijdelijk te verplaatsen indien ze dat toch doen. Deze mogelijkheid bestaat indien door de daadwerkelijke aanwezigheid van die groepen sprake is van ernstige vrees voor het ontstaan van ernstige wanordelijkheden. Thans zijn er onvoldoende aanwijzingen om tot dat oordeel te komen.

Optreden tegen [redacted]

[redacted] liet tijdens de DTG demonstratie in Enschede op 13 februari een tegengeluid horen. Vervolgens werd hij belaagd door een DTG demonstrant en is door politie in bescherming genomen.

De kans is groot dat genoemde activist op 27 februari wederom wil demonstreren. De verwachting is dat hij ook nu gaat testen of de politie hem voldoende gaat beschermen (door zich bijvoorbeeld onder de Pegida demonstranten te begeven).

Indien [redacted] zich bij de demonstratie van Pegida meldt, dan is de lijn van optreden als volgt:

- Aangezien wij een confrontatie tussen voor- en tegenstanders willen voorkomen, wordt 5.1 (2) everwezen naar tegendemo-plek. Grondslag: art. 6 WOM. als hij met 2 of meer personen is, art. 2.2 lid 3 APV als hij alleen is. De kans dat hij dit niet opvolgt is groot met het gevolg dat hij moet worden aangehouden.
- Ook is het mogelijk dat [redacted] zich beroept op persvrijheid (de pers mag achter de linie van ME bij demo) ivm zijn blog activiteiten. Voorstel is om hem ook in dat geval niet door de linies te laten omdat de kans groot is dat hij dan wordt belaagd of door zijn aanwezigheid de orde anderszins wordt verstoord. Er is een grens aan persvrijheid als de openbare orde daardoor wordt/dreigt te worden verstoord. Als hij toch persisteert, kan [redacted] op grond van 144 Sr worden aangehouden.

Uitingen

Met betrekking tot uitingen: het OM bepaalt (zo nodig in overleg met het Expertise Centrum Discriminatie) of een uiting strafbaar is en vervolgens wordt in driehoeksverband besloten over wijze van optreden.

In het algemeen kan men uitgaan van het volgende:

- Kritiek op een staat of de politiek van een staat is toegestaan.
- Als er beledigende uitingen (mondeling, schriftelijk of bij afbeelding) worden gedaan over een groep mensen, of als er wordt aangezet tot discriminatie van, haat of geweld tegen een groep mensen, is dit strafbaar.
- De Pegida affiche/vlag acht het OM niet strafbaar. Er is (o.a.) een hakenkruis en een ISIS-vlag te zien, maar dat ziet (kennelijk) op het (nadrukkelijk) afwijzen van die ideologieën. In deze context van de gehele Pegida-vlag wordt de strafbaarheid aan de ISIS-vlag ontnomen. Het hakenkruis is op zichzelf staand geen strafbaar symbool.
- Een hakenkruis is strafbaar als duidelijk is dat daarmee het nationaalsocialistisch gedachtegoed wordt uitgedragen. Datzelfde geldt voor andere symbolen die aan het nazi-gedachtegoed kunnen worden gerelateerd, zoals bijvoorbeeld SS-tekens.
- In zijn algemeenheid geldt dat ook een op zich niet strafbare (afbeelding van een) hakenkruis door de context strafbaarheid kan opleveren, als dit een belediging van een groep oplevert. Zo kan een afbeelding van een STOPbord met daarin een hakenkruis een ander beledigen, omdat de ander daarmee beticht wordt van nazisympathieën.
- Conform besluit ten aanzien van 6 februari wordt het hakenkruis indien niet strafbaar middels een Wom voorschrift in welke verschijningsvorm dan ook verboden en wordt hier tegen opgetreden.

Vooraf controleren vlaggen/spandoeken

Hoewel het recht om te demonstreren met zich mee brengt dat de overheid zich op voorhand dient te onthouden van een oordeel over de inhoud van uitingen (zie ook artikel 5 lid 3 WOM) betekent dat niet dat er geen gerechtvaardigd belang is om te voorkomen dat strafbare feiten worden gepleegd. Zeker nu dergelijke strafbare uitingen ook nog tot grote emoties en openbare orde verstorende tegenuitingen kunnen leiden. Derhalve wordt voorgesteld dezelfde lijn te hanteren als bij de pro-Palestina, vorig jaar zomer:

Het behoort tot de reguliere politietaak om mensen voorafgaand aan een demonstratie aan te spreken, met hen in contact te komen en daarbij te vragen naar de aard van door hen

meegedragen (opgerolde) vlaggen, spandoeken of andere voorwerpen. De politie is hiertoe bevoegd (artikel 3 Politiewet) los van de vraag of sprake is van een vermoeden van het meedragen van een potentieel strafbare uiting.

Artikel 3 Politiewet genereert niet een wettelijke basis om in dit verband een bevel of vordering te doen. Als mensen niet willen laten zien wat ze bij zich dragen en als er geen feiten of omstandigheden zijn die een redelijk vermoeden van schuld van een gepleegd strafbaar feit opleveren, dan kan er op dat moment niet door de politie handelend worden opgetreden. Wel bestaat er vanaf dat moment uiteraard een extra argument voor politiële aandacht.

Voorafgaand aan of buiten een demonstratie of betoging is het op basis van de APV strafbaar (artikel 2.2 lid 2 APV Amsterdam) om een zaak bij zich te hebben waarvan het aannemelijk is dat deze is meegebracht om de orde te verstoren. Een vlag of spandoek met daarop een strafbare uiting kan als zo'n 'zaak' worden aangeduid en in zo'n geval wordt tot staande houding/ aanhouding en in beslagneming overgegaan. 'Voorafgaand' wil in dit verband zeggen: dat in tijd en/of qua plaats sprake dient te zijn van een zekere afstand tot de feitelijke betoging (zie artikel 2.2 lid 4 APV).

In het kader van een demonstratie

Indien de politie na het aanspreken van mensen op de plek van de demonstratie, pal voorafgaand aan de demonstratie een opgerolde strafbare vlag of spandoek aantreft, dan kan alleen op basis van vrijwilligheid/medewerking van betrokkene opgetreden worden.

Bij voorafgaand aan de demonstratie openlijk getoonde strafbare vlaggen of uitingen of als de demonstratie eenmaal is begonnen en strafbare uitingen openbaren zich blijft de lijn: inbeslagneming en aanhouden. Overigens geldt dat het OM, die beslist dat een bepaalde uiting strafbaar is, er in overleg met politie en/of driehoek voor kan kiezen om een verdachte van een strafbare uiting, in verband met de beginselen vanuit proportionaliteit en subsidiariteit, niet aan te houden en het te laten bij inbeslagneming.

Lijn van optreden bij hakenkruis

Nu ogv de WOM de Pegida-vlag met hakenkruis niet is toegestaan, oppert de organisatie van de demo om alle demonstranten een button met de vlag te geven. Het hakenkruis is dan niet of nauwelijks te zien. De grootte van de afbeelding maakt niet uit voor een optreden: een hakenkruis, hoe klein ook, is niet toegestaan.

Indien Pegida tijdens de demonstratie toch de button (of ander voorwerp met de vlag) draagt, zal gefaseerd worden opgetreden:

- De persoon wordt aangesproken en verzocht de button af te doen.
- Indien dit wordt geweigerd, wordt het WOM-voorschrift overtreden en kan de persoon worden aangehouden (art.11 lid 1 sub b jo art. 5 lid 1 WOM)
- Indien het WOM- voorschrift massaal wordt overtreden, kan de burgemeester de demonstratie terstond beëindigen (art. 7 b jo art.5 lid 1 WOM)

Indien personen voorafgaand of buiten de demonstratie de button (of ander voorwerp met de vlag) draagt, zal als volgt worden opgetreden:

- De persoon wordt aangesproken en verzocht de button af te doen.
- Indien dit wordt geweigerd, wordt opgetreden op basis van de APV (art.2.2 lid 2 APV): het is strafbaar een zaak bij zich te hebben waarvan het aannemelijk is dat deze is meegebracht om de orde te verstoren. De button kan als zo'n 'zaak' worden aangemerkt en in zo'n geval wordt tot in beslagname en staande houding/aanhouding overgegaan.
- Indien dit massaal wordt overtreden, wordt de groep ingesloten en op basis van het noodbevel tijdelijk verplaatst/verwijderd. Telkens zal de (kans op) ordeverstoring onderbouwd moeten worden in het noodbevel.